

אוניברסיטת תל-אביב
בית הספר לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל

ד"ר ג'וליה גוזמן

תשפ"ב

2021/2022

סמסטר ב', יום ב' 18.15-19.45

חדר:

שעות קבלה: יום ב' 12:00-13:00 (בתיאום מראש)

טיפול מרחוק – מבוא לתיאוריה והפרקטיקה

Online Therapy - Introduction to Theory and Practice

מס קורס: 1110472601

תיאור הקורס:

תחום הטיפול מרחוק הולך ומתפתח בעשורים האחרונים ותפס תאוצה מיוחדת בשנה האחרונה. בידוד חברתי וסגרים בעקבות מגפת ה-COVID-19 שינו בצורה דרמטית את האופן, בו התנהלו טיפולים עד כה, והפכו טיפול מרחוק לחלק מחיי היום יום של אנשי מקצוע רבים. השינוי הביא לפתחנו אתגרים חדשים והתמודדויות מורכבות, אך לצדם גם הזדמנויות טיפוליות מעניינות. יעילות הטיפול מרחוק נבדקה במחקרים רבים בשנים האחרונות, שהראו שטיפול מרחוק יעיל בהשגת מטרות טיפוליות באותה מידה, כמו הטיפול הפרונטלי. הקורס יעסוק בתיאוריה והפרקטיקה של טיפול מרחוק תוך התנסות חווייתית והיכרות עם אתגרים והזדמנויות שהטיפול מרחוק מביא לפתחינו כאנשי המקצוע. הלמידה תשלב קריאת חומר תיאורטי, הרצאות והתנסות מעשית בטכניקות הנלמדות בקורס.

מטרות הקורס:

- ✓ הקניית ידע תיאורטי ומעשי בתחום הטיפול מרחוק
- ✓ היכרות עם היבטים מגוונים של הטיפול מרחוק
- ✓ העמקה באתגרים והזדמנויות של טיפול מרחוק
- ✓ התנסות מעשית בטיפול פרטני וקבוצתי

דרכי הלמידה: הרצאות תיאורטיות, קריאה ולימוד של ספרות מחקרית בנושא הטיפול מרחוק. הקורס יתקיים בזום וישלב צפייה בטיפול פרטני וקבוצתי והתנסות במיומנויות השונות של הטיפול מרחוק במסגרת השיעורים.

מטלות הקורס:

- ✓ נוכחות בשיעורים עם מצלמה פתוחה לאורך כל השיעור
- ✓ השתתפות פעילה
- ✓ קריאת חומר תיאורטי
- ✓ עבודת סיכום המהווה 100% מהציון (הפירוט בהמשך הסילבוס). העבודה תוגש דרך המודל עד השעה 23.59 במועד שנקבע. כל חריגה מן המועד שנקבע תיתכן רק באשור הועדה לענייני תלמידים.

תכנית השיעורים:

חומר קריאה	נושא השיעור	
<p>American Psychiatric Association. (2020). Psychologists embrace telehealth to prevent the spread of COVID-19 https://www.apaservices.org/practice/legal/technology/psychologistsembrace-telehealth</p> <p>American Psychiatric Association. (2020). Troubleshooting 'Zoom fatigue' in the era of telehealth. https://www.apa.org/members/content/zoom-fatigue</p> <p>American Psychiatric Association. (2020). Connecting with children and adolescents via telehealth during COVID-19. https://www.apa.org/topics/covid-19/telehealth-children</p>	<p>טיפול מרחוק – מהו? המשגה תיאורטית, סוגים שונים, אתגרים והזדמנויות</p>	1.
<p>כהן, א., סתר-רונו, ע. (2020). התמודדות מטפלים במציאות טראומטית משותפת עקב מגפת הקורונה. אוחר מתוך אתר בטיפולנט: https://www.betipulnet.co.il/particles/Therapists_During_Shared_Trauma</p> <p>Bokolo, A. J. (2020). Use of Telemedicine and Virtual Care for Remote Treatment in Response to COVID-19 Pandemic. <i>Journal of Medical Systems</i>, 44, 132. https://doi.org/10.1007/s10916-020-01596-5</p>	<p>היסטוריה של הטיפול מרחוק והתפתחותו על פני ציר הזמן (כולל מהפכת "מגפת הקורונה")</p>	2
<p>Agar, G. (2019). The Clinic Offers No Advantage over the Screen, for Relationship is Everything: Video</p>	<p>"מהכורסא למסך" - שינוי הסטינג בלבד -</p>	3

<p>Psychotherapy and its Dynamics. In H. Weinberg & A. Rolnick (Ed.), <i>Theory and Practice of Online Therapy: Internet-delivered Interventions for Individuals, Groups, Families, and Organizations</i>. New York: Routledge.</p> <p>Simpson, S., Richardson, L., Pietrabissa, G., Castelnuovo, G., & Reid, C. (2020). Videotherapy and therapeutic alliance in the age of COVID-19. <i>Clinical Psychology & Psychotherapy</i>.</p>	<p>האומנם? השלכות הטיפול מרחוק על קשר מטפל/מטופל והחווה הטיפולי</p>	
<p>Ontario Psychological Association. (2015). Guidelines for best Practices in the Provision of Telepsychology. elines%20and%20Reviews/GUIDELINES-FOR-BEST-PRACTICES-IN-THE-PROVISION-OF-TELEPSYCHOLOGY.pdf?ext=.pdf</p>	<p>טיפול מרחוק – למי זה מתאים ולמי (ממש) לא? חשיבות ראיון מקדים לפני תחילת הקבוצה – עקרונות ותוכן הריאיון</p>	4
<p>American Psychiatric Association. (2020). How to Protect Your Patients and Your Practice? https://www.apaservices.org/practice/news/covid19-psychology-services-protection.pdf</p> <p>מנהל רפואה, משרד הבריאות (2019). אמות מידה להפעלת שירות בריאות מרחוק.</p>	<p>היבטים אתיים וחוקיים של הטיפול מרחוק</p>	5
	<p>צפייה בטיפול פרטני מרחוק וניתוח התצפית</p>	6
<p>American Group Psychotherapy Association. Quick Start Guide for Starting in Telehealth. https://files.constantcontact.com/33930630101/9f9a8f7a-0469-4622-9b98-f4ceb92937e3.pdf</p> <p>Abbass A, Arthey S, Elliott J, Fedak T, Nowoweiski D, Markovski J, Nowoweiski S. (2011). Web-conference supervision for advanced psychotherapy training: a practical guide. <i>Psychotherapy (Chic)</i>, 48(2), 109-118.</p>	<p>היבטים טכניים ופרקטיים של הטיפול מרחוק – "עשה ואל תעשה"</p>	7

<p>Hertlein K. M., & Earl R. M. (2019). <i>Internet-delivered therapy in couple and family work</i>. In H. Weinberg & A. Rolnick (Ed.), <i>Theory and Practice of Online Therapy: Internet-delivered Interventions for Individuals, Groups, Families, and Organizations</i>. New York: Routledge.</p>	<p>טיפול זוגי ומשפחתי מרחוק – האם זה אפשרי?</p>	<p>8</p>
	<p>צפייה בטיפול משפחתי מרחוק וניתוח התצפית</p>	<p>9</p>
<p>Rees, C. S., & Stone, S. (2005). Therapeutic Alliance in Face-to-Face Versus Videoconferenced Psychotherapy. <i>Professional Psychology: Research and Practice</i>, 36(6), 649-653.</p> <p>Shapira, S., Yeshua-Katz, D., Cohn-Schwartz, E., Aharonson-Daniel, L., Sarid, O., Clarfield, M. (2021). A pilot randomized controlled trial of a group intervention via Zoom to relieve loneliness and depressive symptoms among older persons during the COVID-19 outbreak. <i>Internet Interventions</i>, 24, 100368, ISSN 2214-7829, https://doi.org/10.1016/j.invent.2021.100368.</p> <p>Weinberg, H. (2021). Obstacles, Challenges and Benefits of Online Group Psychotherapy. <i>American Journal of Psychotherapy</i>.</p> <p>Weinberg, H. (2020). Online group psychotherapy: Challenges and possibilities during COVID-19 — A practice review. <i>Group Dynamics: Theory, Research, and Practice</i>, 24(3), 201–211.</p>	<p>טיפול קבוצתי מרחוק – היבטים תיאורטיים והבדלים בין קבוצת פנים מול פנים לבין הנחיית קבוצה מרחוק</p>	<p>10</p>
<p>אינשטיין, ע., ובר יוסף, א. (2021). טיפול קבוצתי מקוון לנשים שאיבדו את בני זוגן ממחלת הקורונה. פסיכולוגיה עברית: https://www.hebpsy.net/articles.asp?id=4162 ציגנלאוב, א., וסטולפר, א. (2020). זום אין קורונה -</p>	<p>טיפול קבוצתי מרחוק – תצפית / התנסות בקבוצה קטנה</p>	<p>11</p>

<p>התמקדות בתופעות שהתרחשו בקבוצות דינמיות שעברו לעבודה מקוונת במהלך מגפת הקורונה. כתב העת הישראלי להנחיה ולטיפול קבוצתי, 25 (2), 7-27.</p>		
<p>Varker, T., Brand, R. M., Ward, J., Terhaag, S., & Phelps, A. (2019). Efficacy of synchronous telepsychology interventions for people with anxiety, depression, posttraumatic stress disorder, and adjustment disorder: A rapid evidence assessment. <i>Psychological Services, 16</i>(4), 621–635. https://doi.org/10.1037/ser0000239</p>	<p>בעד ונגד, יתרונות וחסרונות, "אני מאמין שלכם" – debate כיתתי בנושא טיפול מרחוק</p>	<p>12</p>
<p>Weinberg, H. & Rolnick A. (eds.) (2020) <i>Theory and Practice of Online Therapy: Internet-delivered Interventions for Individuals, Families, Groups, and Organizations</i>. New York: Routledge.</p>	<p>השלמת החומר התיאורטי, סיכום הקורס ומשוב</p>	<p>13</p>

הנחיות לכתיבת עבודת הסיכום בקורס

ראיון עם מטפל/ת שעובד/ת בטיפול מרחוק (טיפול פרטני, משפחתי או קבוצתי)

מטרות העבודה:

ללמוד מהמטפל שהתנסה בטיפול מרחוק על חוויותיו, מחשבותיו ורגשותיו אודות הטיפול מרחוק, ועל יעילותו/הזדמנויותיו/אתגריו לפי תפיסת המטפל, ולנתח את תוכן הראיון בהתבסס על הספרות המחקרית בנושא והחומר הנלמד בקורס.

עליך לראיין מטפל – עובד סוציאלי, פסיכולוג, מטפל באומנות, פסיכיאטר וכו' – שמטפל מרחוק. עם סיום הראיון, יש לסכם את דברי המטפל והתרשמויותיך ולנתח את הראיון על פי הסעיפים הבאים:

1. רקע מקצועי ואישי רלוונטי של המטפל, ניסיון בטיפול מרחוק וסיבות/רקע לבחירה בטיפול מרחוק (10%)
2. תפסיות ואמונות של המטפל אודות הטיפול מרחוק, כולל אתגרים/הזדמנויות/יעילות הטיפול מרחוק וההבדלים בין הטיפול הפרונטלי לבין הטיפול מרחוק שהמטפל חווה כמשמעותיים בעבודתו (20%).
3. תיאור הטיפול מרחוק (פרטני/משפחתי/קבוצתי), בו הוחלט להתמקד בראיון, כולל סטינג, מטרות טיפוליות, מהלך הטיפול, תוצאותיו, מאפיינים הייחודיים של הטיפול הזה בהיותו טיפול מרחוק וכו' (20%)
4. נתח/י בצורה מעמיקה את תוכן הראיון בעזרת הספרות המחקרית בנושא טיפול מרחוק - **ניתן להשתמש בספרות של הקורס או בכל מאמר אקדמי אחר מ-5 שנים אחרונות. יש לעשות שימוש ב-6 מאמרים לפחות.** לדוגמה: מה מהתכנים של הראיון עולה בקנה אחד עם ממצאי הספרות המחקרית ומה פחות? לאילו מהתכנים/החוויות של המטפל לא מצאת הסבר/התייחסות בספרות? (40%)
5. ניתוח התהליך: תאר/י את האינטראקציה בינך לבין המרואיין במהלך הראיון. האם היו נושאים שתכננת לשאול ולא נשאלו? מדוע? האם היו נושאים לא צפויים שעלו במהלך הראיון? האם היו תכנים שלא הסכמת אתם? האם נשאלו שאלות "פתוחות" שלא קיבלו מענה? מה המסר המרכזי, אתו יצאת מהראיון? (10%).

אורך העבודה: עד 5 עמודים ברווח של 1.5.

מועד הגשה: 10.7.2022, הגשה אישית דרך מודל.

מהציון בקורס 100% הציון בעבודה מהווה

על העבודה להיות כתובה לי כלל ה-APA.

בהצלחה!